Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

PICHAND

Rama IX Art Museum Foundation

หอศิลป์แห่งชาติ
RAMA IX ART MUSEUM FOUNDATION

นิทรรศการ
ศิลปกรรมภาพเขียนพุทธเกษตร
"มหาตรีสหัสสโลกธาตุ"

ART EXHIBITION
OF BUDDHA KASETRA
"MAHA-TRI-SAHUSS-LOKA-THATU"

"ศิลปะของคนไทยสมัยโบราณเขาทำเพื่อศาสนา ทำเพื่อความดีงาม ของมนุษย์ เพื่อประโยชน์สุขของสังคม... ประติมากรรม เช่นการ ปั้นพระพุทธรูป ไม่ใช่ให้สวยงามอย่างเดียว ยังมุ่งสำหรับศาสนาด้วย, จิตรกรรม แสดงเรื่องราวของมนุษย์และพุทธประวัติ นั่นก็เพื่อ เป้าหมายสองอย่าง คือทั้งเพื่อเกื้อกูลศาสนาและเพื่อสังคมมนุษย์ด้วย งานของผมก็มีเป้าหมายอย่างศิลปินบรรพบุรุษ..."

Rama IX Art Museum Foundation

พิชัย นิรันต์

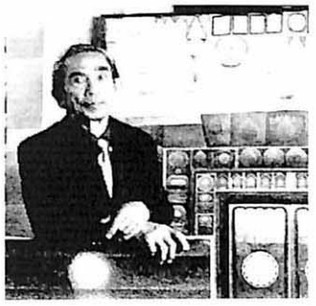

"Ancient Thai artists created their works of art to glorify Buddhism and the righteousness of mankind, and for the society as a whole...

Sculptors [illegible] drew inspiration from their individual sense of beauty as well as from their deep devotion to Buddhism.

Likewise, painters of ancient time told the story of mankind and the life of Lord Buddha with two principal goals in mind : To uphold Buddhism and to render service to the surrounding society.

My own works are no exceptions. The have the very same goals as those predecessors of mine..."

Rama IX Art Museum Foundation

Pichai Nirand

ศิลปกรรมภาพเขียนพุทธเกษตร

"มหาตรีสหัสสโลกธาตุ"

สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคประทับแสดงธรรมโปรดสัตว์อยู่ ณ สวนอัมพปาลีวัน ณ กรุงเวสาลี สมัยนั้นแล ณ กรุงเวสาลี มีบุตรคฤหบดีชื่อรัตนกูฏ พร้อมมิตรสหายอีกห้าร้อยคนชวนมาเฝ้าพระบรมศาสดา เมื่อถวายพระบาททั้งสอง ของพระองค์แล้ว ต่างก็น้อมฉัตรเข้าไปถวาย

Rama IX Art Museum Foundation

ครั้งนั้น พระผู้มีพระภาคทรงบันดาลอิทธาภิสังขาร ให้ฉัตรทั้งปวงรวมกันเป็นฉัตรคันเดียว แลร่มเงาแห่งฉัตรนั้นก็ปกคลุมทั่วมหาตรีสหัสสโลกธาตุ สิ่งต่างๆ มีภูเขา แม่น้ำ พระอาทิตย์ พระจันทร์ ตลอดจน พุทธเกษตร (Buddha Kasetra) ต่างๆ ซึ่งมีพระพุทธเจ้ากำลังแสดงพระสัทธรรมอยู่ก็มาปรากฏอยู่ในฉัตรดังกล่าว (มีลักษณะ "มหาตรีสหัสสโลกธาตุ") ชนชาวที่มาเฝ้าอยู่ต่างก็เฝ้าชมพุทธปาฏิหาริย์ด้วยความเลื่อมใส ต่างยกกรขึ้นวันทา ต่างดูพระพุทธลักษณะอยู่โดยมิเบือนสายตาจากพระพุทธลักษณะเลยแม้แต่ขณะเดียว

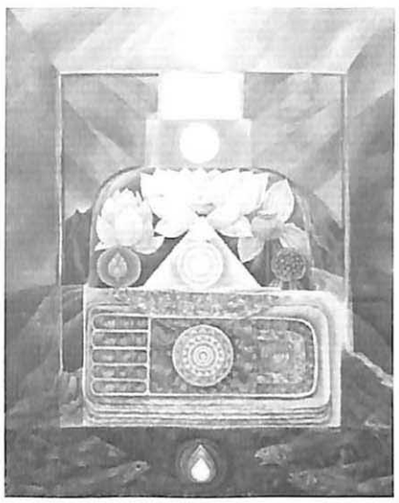

ART EXHIBITION OF BUDDHA KASETRA

"MAHA-TRI-SAHUSS-LOKA-THATU"

Thus have I heard...

On a certain occasion, the Illustrious One sojourned at Pamphapetkasetra of Kosol in Wesalee to preach His teachings. There in Wesalee was Ratanaguta, son of a wealthy merchant. He along with his friends and companions 500 in all gathered at the Blessed One's abode.

Having respectfully paid homage at The Teacher's feet, they raised their tiered umbrellas to provide shade for Him. The Holy One then performed a miracle integrating all tiered umbrellas into a single whole. And the shade it so provided covered the expanse of Maha-tri-sahuss-loka-thatu -- mountain ranges, rivers, the sun and the moon -- as well as the world of Sambokhagaya or Buddhakasetra. The magical sight so inspired the gathering congregation to raise both hands in reverence and exaltation, their eyes not an instant leaving the Blessed One's grace.

Rama IX Art Museum Foundation

พุทธเกษตร ไม่มีคำจำกัดความที่แน่นอน หรือแปลให้ตรงตัวได้ แต่มีคำอธิบายได้โดยความหมายตามนัยทางพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน

ในจักรวาลอันเวิ้งว้างไร้ข้อกำหนด ได้มีโลกและสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ และมีพระพุทธเจ้าแสดงพระสัทธรรมอยู่เท่าเม็ดทรายในแม่น้ำคงคาอันหาประมาณมิได้

โลกและสิ่งมีชีวิตมีอยู่ และแบ่งได้มีอยู่ 3 ภูมิ

- โลกที่หนึ่ง เป็นโลกแห่งความเปลี่ยนแปลง
- โลกที่สอง เป็นโลกแห่งการแสวงหาให้ได้มาซึ่งสติปัญญาอันลึกซึ้ง
- โลกที่สาม เป็นโลกแห่งธรรมกายและสัมโภคกาย

Rama IX Art Museum Foundation

โลกแห่งการเปลี่ยนแปลง โลกที่มีนรกคอยลงโทษจะรวมเป็นภูมิแห่ง ความทุกข์และความยากแค้นภายในภูมินั้นมีนรกอยู่ 8 ขุม เต็มไปด้วย แสงไฟลุกโพลงอยู่ อีก 8 ขุม เต็มไปด้วยความเยือกเย็นภายในภูมินี้มีสัตว์ นานา มีรูปร่างต่างกัน ลางเป็นสัตว์มีร่างเป็นโลกมนุษย์ด้วยอสรพิษหัวเป็นมนุษย์ ลางสัตว์มีร่างเป็นมนุษย์ แต่มีศีรษะเป็นสัตว์นานาประเภทสัตว์ทุกประเภทดุร้ายน่ากลัวสัตว์เหล่านี้เสวยทุกข์อยู่ในนรกขุมนั้นๆ เพราะการกระทำชั่วที่มีมาในภพก่อน สัตว์ทั้งหลายถูกลากตัวไปอยู่ข้างหน้า พระยายมผู้เป็นนายนรก เพื่อฟังคำพิพากษาความผิดที่ตนกระทำมา

สัตว์ทั้งหลายต่างฝ่ายต่างโทษว่าความผิดเป็นของคนอื่น ไม่ใช่ของตน แต่พระยายมมิได้กรุณาแก่สัตว์ผู้ใด ลงโทษทรมานสัตว์เหล่านั้น ตามความผิดแห่งตนตลอดทิวาราตรีไม่มีหยุด

สัตว์ทั้งหลายต่างส่งเสียงร้องครวญคราง ด้วยความขลาดกลัว ร้องขอความยุติธรรม ร่างกายของสัตว์เหล่านั้นสั่นสะเทิ้มด้วยความเจ็บปวด เทียบได้อายตนะทั้งหก ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ เต็มไปด้วยทุกข์ทรมาน

แต่ในภูมินี้จะมีพระโพธิสัตว์ผู้ทรงเมตตาแก่สัตว์ทั้งหลายได้ทรงพยายาม ด้วยมานะกล้า เพื่อจะช่วยเหลือสัตว์เหล่านั้นให้พ้นทรมาน โดยการเทศนาสั่งสอน กำบังไฟนรกหรือบุญญฤทธิ์อื่นใด และทรงปรารถนาเพื่อรับการ ทรมานเสียด้วยพระองค์เอง

โลกอันเป็นภูมิแสวงหาให้ได้มาซึ่งสติปัญญาอันสูงนั้น คือภูมิแห่งความ รื่นรมย์ ภูมินี้เรียกว่าสวรรค์ ชาวสวรรค์ทั้งหลายในภูมินี้รื่นเริงด้วยเสียงดนตรี เห่กล่อม เคลื่อนที่จากสถานที่นี้ไปสู่อีกสถานที่หนึ่ง บันเทิงเริงใจระหว่างกัน และกัน

ส่วนโลกอีกโลกหนึ่งเป็นภูมิแห่งธรรมกายและสัมโภคภาย (สัมกาย) ภูมินี้ เป็นที่ประทับของผู้ประเสริฐของตถาคตและพุทธะทั้งหลาย พระโพธิสัตว์ ผู้ทรงเมตตาต่อสัตว์ทั้งหลาย ผู้มีคติไปอุบัติเป็นพุทธะในภายหน้าก็ประทับ อยู่ในภูมินี้

Rama IX Art Museum Foundation

พุทธะและพระโพธิสัตว์ในภูมินี้ เป็นผู้ทรงพระคุณใหญ่ด้วยอำนาจพระคุณ ของพุทธะและพระโพธิสัตว์ทั้งหลาย ภูมินี้มีความงดงาม เหมือนธารทอง มีความน่าชื่นชมควรแก่การรื่นเริง ยิ่งกว่าความรื่นรมย์ในภูมิใดๆ ดังเช่น แดนสุขาวดี ใน**อมิตตาภูสูตร** ซึ่งพุทธเกษตรหนึ่งในอสงไขยพุทธเกษตร

พุทธเกษตร คือแดนๆ หนึ่งซึ่งเป็นภูมิแห่งธรรมกายและสัมโภคกาย เป็นดินแดนที่มีพระโพธิสัตว์บำเพ็ญหิตานุหิต ประโยชน์โปรดสรรพสัตว์ จึงสามารถให้สำเร็จเป็นพุทธเกษตรได้

สถาบันพิพิธภัณฑ์

"อาจารย์พิชัย นิรันต์"

ศิลปะมีความละเอียดอ่อน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความงาม อันเป็นประโยชน์ในด้านจิตใจ ผู้สร้างสรรค์จึงต้องใช้ทั้งความคิด จินตนาการ และฝีมือ แสดงออกมาในงานศิลปะให้ผู้ชมได้เห็น และรู้สึกในคุณค่าของงานศิลปะนั้นๆ การศึกษาศิลปะจึงเป็นสิ่งสำคัญเบื้องต้น และมีการสร้างสรรค์ศิลปะอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณค่าให้สูงยิ่งขึ้นเท่าที่จะทำได้

อาจารย์พิชัย นิรันต์ ได้รับการศึกษาจากโรงเรียนศิลปศึกษา และมหาวิทยาลัยศิลปากร มีความรู้เป็นพื้นฐานที่ดีและมั่นคง เมื่อจบการศึกษาแล้วได้รับราชการ ณ วิทยาลัยช่างศิลป และกองหัตถศิลป กรมศิลปากร เมื่อพ้นจากหน้าที่ราชการแล้ว ก็ได้สร้างสรรค์งานศิลปะอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ได้สร้างผลงานศิลปะไว้เป็นที่ประจักษ์ทั้งงานราชการและส่วนตัว เคยส่งงานจิตรกรรมเข้าแสดงในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ได้รับรางวัลเกียรตินิยมอันดับ 1 (เหรียญทอง) ผลงานมีความประณีต มีคุณค่าสูง ได้แสดงงานศิลปะทั้งในและต่างประเทศ จนเป็นที่ยอมรับกันในสังคมและวงการศิลปะ

Rama IX Art Museum Foundation

อาจารย์พิชัย ได้สร้างสรรค์งานจิตรกรรมในรูปแบบ น้ำหนัก ปริมาตร สัดส่วน บรรยากาศ เทคนิค และอื่นๆ ได้อย่างลงตัว มีความงาม ชีวิต และพลัง อันแสดงออกด้วยอารมณ์ ความรู้สึก เป็นลักษณะพิเศษเฉพาะตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นเรื่องเกี่ยวกับพุทธศาสนา แสดงให้เห็นถึงปรัชญา และความเลื่อมใสได้เป็นอย่างดี ได้ทำงานอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลายาวนานพอสมควร เป็นตัวอย่างอันดีแก่อนุชนรุ่นหลังๆ นับได้ว่า เป็นศิลปินคนสำคัญคนหนึ่งในวงการศิลปะของไทย

ในนิทรรศการส่วนตัว ที่อาจารย์พิชัยจะนำงานจิตรกรรมไปแสดง ณ หอศิลป มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ครั้งนี้ ผมขออวยพรให้ประสบความสำเร็จ สมปรารถนาทุกประการ

สวัสดิ์ ตันติสุข

23 ม.ค. 45